

Rapport visitatie 9 april 2018

De Smeerling

Gemeente Stadskanaal

(versie 18-05-2018)

www.natuurzonderdrempeis.nl

C.J. van Helteren, secretaris
Reigershof 1 4921 VP Made
cjhelteren01@hetnet.nl

Advies van het Kenniscentrum Groen & Handicap betreffende de bereikbaarheid, de toegankelijkheid en het gebruik van voorzieningen van het beleefpad De Smeerling voor mensen met een lichamelijke beperking.

Wandelen in het Dal van de Ruiten A is alsof je de natuur van 'vroeger' beleeft. Langs de meanderende beek en de weilanden kun je in het voorjaar genieten van een grote bloemenrijkdom. Beleefpad De Smeerling bestaat uit een vlak betonnen pad geschikt voor de rollator, rolstoel en scootmobiel.

De visitatie

Op 9 april 2018 heeft een visitatiecommissie van het kenniscentrum Groen & Handicap een bezoek gebracht aan Beleefpad De Smeerling om met name te kijken naar de bruikbaarheid van de voorzieningen langs het pad (belevingswaarde). Dit advies is gebaseerd op het handboek '[Samen Op Pad](#)' van het kenniscentrum Groen & Handicap.

De **visitatiecommissie** bestond uit:

Cees van Helteren	kenniscentrum Groen & Handicap
Job Haug	kenniscentrum Groen & Handicap
Willem Klok	Natuurmonumenten Projectleider
Renée Nitters	Natuurmonumenten Boswachter Communicatie en Beleven
Jeroen Kuijpers	Natuurmonumenten Boswachter
Wouter de Boer	Natuurmonumenten
Astrid de Jonge	IVN Natuurgids in opleiding
Hans van der Wiel	Ervaringsdeskundige (visuele beperking)

Overzicht terrein

Het beleefpad De Smeerling bestaat uit een vlak betonnen pad met een breedte van 1,2 m. Het pad (lichtblauwe lijn) is uitermate goed berijdbaar voor mensen met loophulpmiddelen als een rollator, rolstoel, scootmobiel, handbike en natuurlijk voor mensen met een kinderwagen.

Het pad heeft een lengte van 750 m. Omdat het pad niet rond loopt, levert dit een wandeling van ca $2 \times 750 = 1,5$ km op.

Beleefpunt 1 is aan de Eemboerveldweg, beleefpunt 3 is aan de Winselweg en beleefpunt 4 is nabij de Vennenweg;

Het pad voert door een bossage, langs water en langs een akker. Het is een mooie route. Er zouden extra voorzieningen kunnen worden aangebracht om de natuurbeleving te versterken. Daarvoor zijn schetsplannen gemaakt. Naar aanleiding van deze plannen doen wij hieronder enkele aanbevelingen.

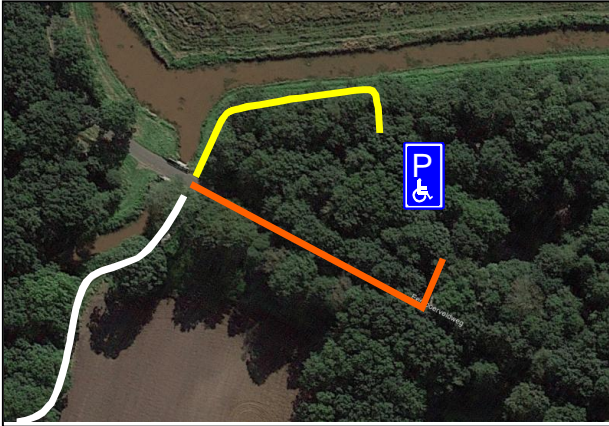
4. Bevindingen en advies (versie 15-04-2018)

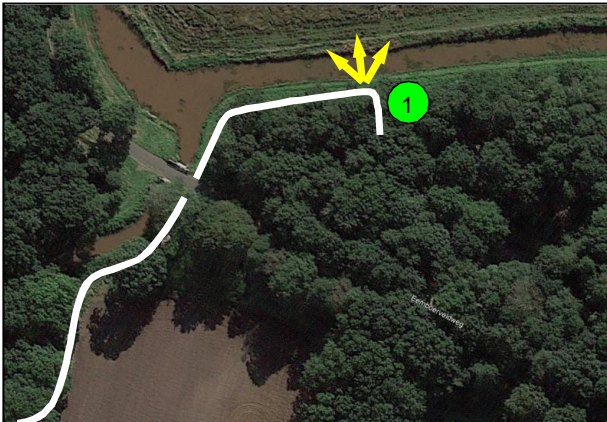
() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Red
		Urgent maar van iets lagere orde		Yellow
		Minder urgent		Blue
		Voldoet al		Green
		Geen opmerking/geen prioriteit		White
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
Bereikbaarheid				
1.	<p>Openbaar vervoer</p> <p>Er is aan de Onstweddeweg een bushalte 'Onstwedde Smeerling' op 275 m van de Gasterij van Smeerling. Deze bushalte is weliswaar verhoogd voor rolstoelgebruikers, maar tegelijk te smal en daardoor onbruikbaar voor rolstoelgebruikers.</p> 	1.1.	<ul style="list-style-type: none"> Stel de Provincie Groningen op de hoogte dat deze 2 bushalte ongeschikt zijn voor rolstoelgebruikers die met het ov reizen en dien een verzoek in voor het aanpassen van de haltes. 	Red
2.	<p>Parkeerplaats</p> <p>Bij het toekomstige startpunt van de wandeling aan de Eemboerveldweg bestaat het plan om de bestaande parkeerplaats te renoveren.</p> <p>De Gehandicaptenparkeerplaatsen zijn schuin ontworpen.</p> 	2.1.	 <ul style="list-style-type: none"> Wij adviseren om de Gehandicaptenparkeerplaatsen haaks te ontwerpen. Dat vraagt minder ruimte en maakt het parkeren overzichtelijker. Voor afmetingen en inrichting zie 'Voetpaden voor iedereen' 	Yellow

() = geeft locatie op de plattegrond aan.	Essentieel voor toegankelijkheid	
	Urgent maar van iets lagere orde	
	Minder urgent	
	Voldoet al	
	Geen opmerking/geen prioriteit	

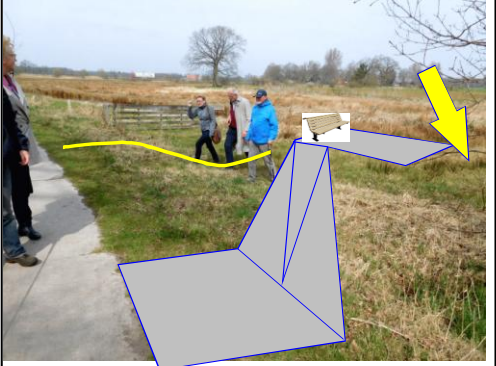
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
----	-----------	----	--------	------------

Betonnen wandelpad				
--------------------	--	--	--	--

3.	<p>Vanaf de parkeerplaats aan de Eemboerveldweg ontbreekt een directe aansluiting op het betonnen wandelpad. Wandelaars moeten ca 150 m omlopen om het pad te bereiken (oranje lijn).</p>		3.1.	<ul style="list-style-type: none"> Wij adviseren om een nieuw pad (gele lijn) aan te brengen zodat het wandelpad op de parkeerplaats aansluit. 	
					

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Red
		Urgent maar van iets lagere orde		Yellow
		Minder urgent		Blue
		Voldoet al		Green
		Geen opmerking/geen prioriteit		White
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
4.	 <p>In het schetsontwerp is bij de parkeerplaats aan de Eemboerveldweg (punt 1) gedacht aan een vlonder en eventueel een brug als een uitkijkpunt over het heideveld. Zo'n voorziening is kostbaar en vraagt veel onderhoud.</p> 	4.1.	<ul style="list-style-type: none"> Wij adviseren om bij punt 1 op de vaste wal een uitkijkpunt te maken met 1 of 2 banken. Dit uitkijkpunt zou verhoogd aangebracht kunnen worden (denk aan ca 0,5 m). Zorg dat dit uitkijkpunt met een goed berijdbaar pad met een juiste helling op de parkeerplaats aansluit. 	Yellow

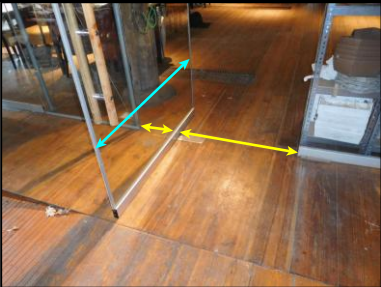
() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Red
		Urgent maar van iets lagere orde		Yellow
		Minder urgent		Blue
		Voldoet al		Green
		Geen opmerking/geen prioriteit		White
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
5.	 <p>In het schetsontwerp is bij punt 2 gedacht aan een vlonder als een uitkijkpunt. Zo'n voorziening is kostbaar en vraagt veel onderhoud.</p>	5.1.	 <ul style="list-style-type: none"> Wij adviseren om bij punt 2 een uitkijkpunt aan te brengen met een bestrating van beton of een berijdbare halfverharding (gele vlak). Voorzie deze locatie van 1 of 2 banken. 	Yellow
		5.2.	<ul style="list-style-type: none"> Dit punt wordt vanuit de omringende natuur afgeschermd door de bomen. Misschien is dit een geschikte locatie voor een vogelscherm met kijkgaten op verschillende hoogte. 	Blue
		5.3.	<ul style="list-style-type: none"> Op deze locatie zou ook informatie kunnen worden aangebracht over de dieren die in dit gebied aanwezig zijn. Misschien afbeeldingen met de naam op de achterzijde? Zo'n informatiedrager zou in reliëf kunnen worden uitgevoerd, zodat mensen met een visuele beperking deze kunnen voelen en mee kunnen raden om welk dier het gaat. 	Blue

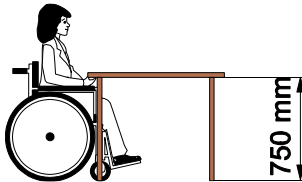

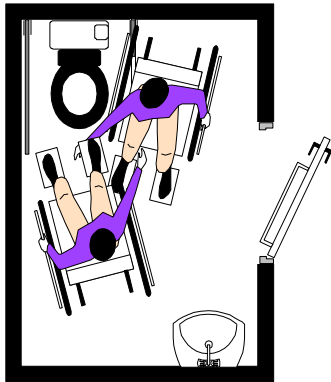
() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid Urgent maar van iets lagere orde Minder urgent Voldoet al Geen opmerking/geen prioriteit		
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
6.	 <p>In het schetsontwerp is bij punt 3 gedacht aan twee vlonders. Zo'n voorziening is kostbaar en vraagt veel onderhoud.</p>	6.1.	<ul style="list-style-type: none"> • Wanneer er een bank op de wal wordt geplaatst heeft de toeschouwer zicht op de waterstroom en de doorwaadbare locatie in de waterstroom. Voor en naast de bank moet voldoende ruimte zijn voor een rolstoel. • Het is van belang dat deze locatie ook voor mensen met loophulpmiddelen bereikbaar is. Er zal een pad aangebracht moeten worden met een juiste hellingshoek. • Voor kinderen zou gedacht kunnen worden om op de locatie een speelvoorziening aan te brengen (zie gele pijl). 	

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Red
		Urgent maar van iets lagere orde		Yellow
		Minder urgent		Blue
		Voldoet al		Green
		Geen opmerking/geen prioriteit		White
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
7.	Ooievaarsnesten 	7.1.	<ul style="list-style-type: none"> Langs het pad zou info geplaatst kunnen worden over ooievaars (in verband met de aanwezige nesten). 	Blue
8.	Akkerbouw 	8.1.	<ul style="list-style-type: none"> Langs het pad zou info geplaatst kunnen worden over akkerbouw (met mogelijk afbeeldingen van bijvoorbeeld landbouwgewassen in reliëf). 	Blue
9.	Oversteek Vennenweg Het wandelpad sluit niet logisch aan op het klinkerpad naar Gasterij de Smeerling. Het wegdek van de Vennenweg bestaat uit hobbelige klinkers (niet fijn voor een rolstoel of rollator). Tijdens de schouw kwam ook naar voren dat het betonnen wandelpadpad door fietsers wordt gebruikt. Naar onze mening komt dat door het beton, dat vaak voor fietspaden wordt gebruikt. 	9.1.	<ul style="list-style-type: none"> Om misbruik door fietsers te voorkomen zou het eerst deel van het betonnen pad kunnen vervangen door klinkers, waarbij men gelijk de paden beter op elkaar aan kan sluiten. 	Yellow

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid			
		Urgent maar van iets lagere orde			
		Minder urgent			
		Voldoet al			
		Geen opmerking/geen prioriteit			
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit	
Gasterij					
10.	Terras Op het grasveld staan kleine tafels die voor veel rolstoelgebruikers bruikbaar zijn (enigszins onderrijdbaar). De aanrijroute over het gras is bruikbaar, maar wel hobbelig.		10.1	<ul style="list-style-type: none"> Geen advies. 	
11.	Picknick tafel Naast de ingang is een picknicktafel aangebracht. Aan de kopse kant van de tafel steekt het tafelblad iets over waardoor een rolstoel er iets onder kan rijden. Er ontbreekt aan de kopse kant een verharding zodat een rolstoel ook kan aanschuiven.		11.1	<ul style="list-style-type: none"> Verplaats de tafel of breng een 2^e tafel aan de andere zijde van het pad of naast de kleine tafeltjes. Het gras is hier enigszins berijdbaar, maar wij adviseren om onder de tafel een verharding aan te brengen, met name aan de kopse zijde zodat er ruimte is voor het plaatsen van een rolstoel. 	

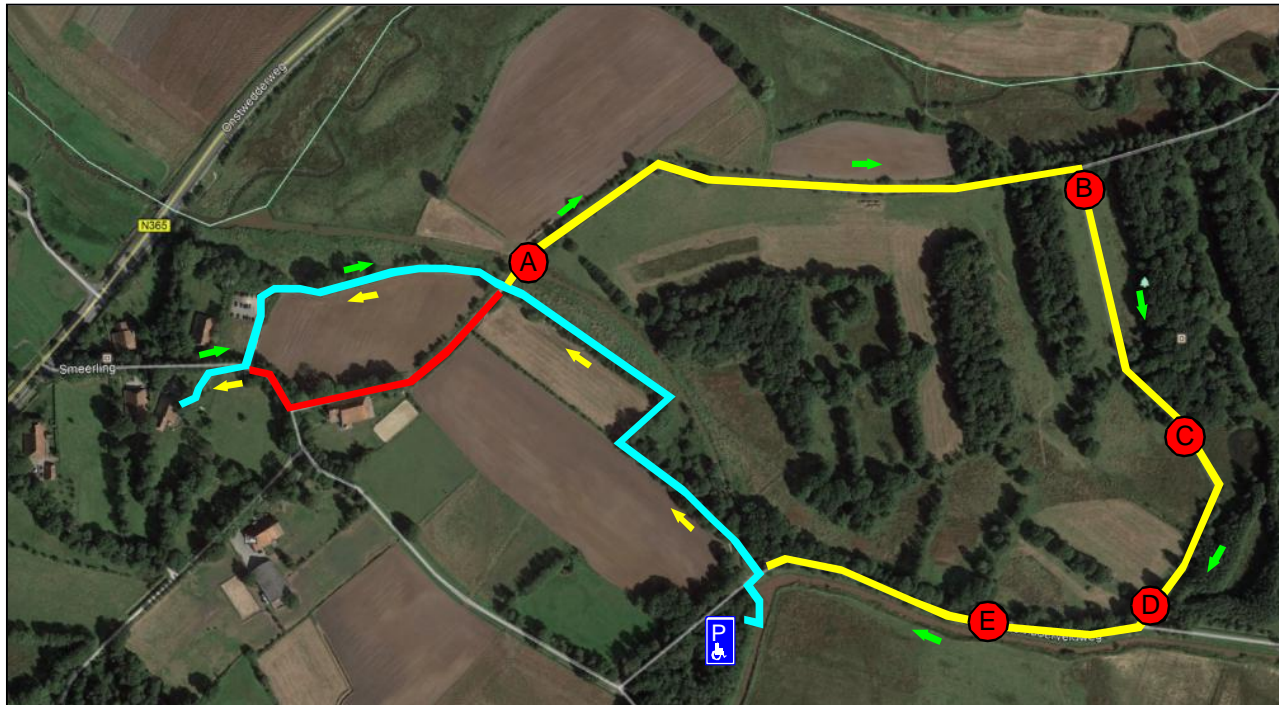
() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Red
		Urgent maar van iets lagere orde		Yellow
		Minder urgent		Blue
		Voldoet al		Green
		Geen opmerking/geen prioriteit		White
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
12.	<p>Aan de achterzijde is het terras bestraat. Sommige rollator- en rolstoelgebruikers zullen dit deel van het terras willen gebruiken. Vanaf de entree van de Gasterij is dit terras niet zichtbaar.</p> 	12.1	<ul style="list-style-type: none"> Breng vanaf de ingang van de Gasterij een bewegwijzering aan naar dit terras. 	Red
13.	<p>De toegang van het gebouw bestaat uit 2 grote openstaande deuren met een kleine drempel in de bestrating. Liefst zien wij helemaal geen drempels, maar deze drempel van ca 20 mm voldoet</p> 	13.1	<ul style="list-style-type: none"> Geen advies. 	Green
14.	<p>Midden in het gebouw is een met een glazenwand afgeschermd ruimte. Deze glazenwand is niet of nauwelijks zichtbaar. Ook is de deur in deze wand niet of nauwelijks als deur herkenbaar. Doordat er langs de glazenwand op een verhoging een expositie is aangebracht, is er geen gevaar dat bezoekers tegen het glas lopen en vinden zij ook als vanzelf de toegangsdeur.</p> 	14.1	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat er langs de glazenwand altijd objecten blijven staat. Mochten deze ooit worden verwijderd dan is het van belang dat de hele glazen wand zeer opvallend wordt gemarkeerd, zodat deze zichtbaar is. 	Green

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Red	
		Urgent maar van iets lagere orde		Yellow	
		Minder urgent		Blue	
		Voldoet al		Green	
		Geen opmerking/geen prioriteit		White	
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit	
15.	De verhoging langs de glazen wand vormt een mooie gidslijn voor mensen met een visuele beperking en voor mensen die aan het licht moeten wennen.		15.1 <ul style="list-style-type: none"> De situatie kan verbeterd worden door de bovenzijde van de verhoging een lichte kleur te geven (meer contrast). 		Blue
16.	In het gebouw zijn expositie panelen, langs de glazen wand zijn objecten opgesteld, er is een wand met informatie. Toch is niet duidelijk wat men met deze informatie wil over, er ontbreekt een rode draad.		16.1 <ul style="list-style-type: none"> Als onderdeel van de wandeling adviseren wij om een expositie in te richten en informatiepanelen aan te brengen die de beleving van de wandeling versterken. 		Yellow
17.	De glazen toegangsdeur bestaat uit een taatsdeur. Zo'n deur is groot en zwaar maar heeft tegelijk een beperkte vrije doorgang. Door de grote en het gewicht van zo'n deur kunnen rolstoelgebruikers deze niet zelfstandig openen. Wij raden het gebruik van taatsdeuren sterk af, deze zijn niet goed toegankelijk.		17.1 <ul style="list-style-type: none"> Geen advies. 		White

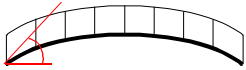

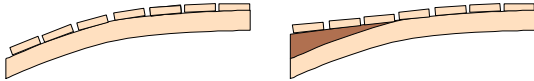

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid	Red	
		Urgent maar van iets lagere orde	Yellow	
		Minder urgent	Blue	
		Voldoet al	Green	
		Geen opmerking/geen prioriteit	White	
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
18.	<p>De glazendeur heeft weliswaar een markering om de deur zichtbaar te maken, maar deze markering is nauwelijks te zien. Gelukkig staan er langs de wand obstakels en is de deur daardoor herkenbaar. Waren deze obstakels er niet, dan zouden er ongelukken gebeuren.</p> 	18.1	<ul style="list-style-type: none"> Voorzie de deur van een opvallende markering op ooghoogte voor volwassenen en op ooghoogte voor kinderen. 	Yellow
19.	<p>De horecagelegenheid is goed bereikbaar. De tafels zijn niet onderrijdbaar en ongeschikt voor rolstoelgebruikers. Er zijn aparte verhogingen beschikbaar voor rolstoelgebruikers. Dat is zinvol voor hoge rolstoelen.</p> 	19.1	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat de voorste tafels geen balk onder het tafelblad hebben en onderrijdbaar zijn voor rolstoelgebruiker. 	Red
20.	<p>Het rolstoeltoegankelijke toilet is te smal (ca 1,5 m) en heeft een verkeerde inrichting waardoor deze ongeschikt voor rolstoelgebruikers is. Het uitgangspunt is dat een rolstoel (0,9 x 1,2m) recht voor en direct naast de closetpot moet kunnen staan. Dat is onmogelijk. Het toilet had als volgt moeten worden ingericht. Zie brochure Sanitair.</p> 	20.1	<ul style="list-style-type: none"> Richt het toilet opnieuw in. 	Red

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid			
		Urgent maar van iets lagere orde			
		Minder urgent			
		Voldoet al			
		Geen opmerking/geen prioriteit			
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit	
Parkeerplaats Gasterij De Smeerling					
21.	<p>Om de parkeerlocatie bij Gasterij De Smeerling te ontlasten zullen wandelaars gestimuleerd worden om aan de Eemboerveld weg te parkeren, waar een nieuw parkeerterrein wordt aangebracht.</p> <p>Voor bezoekers van de Gasterij die niet willen of kunnen wandelen of slechts een hele korte afstand kunnen wandelen zal er behoefte zijn aan enkele gehandicapten parkeerplaatsen bij de Gasterij.</p>		21.1	<ul style="list-style-type: none"> Breng minimaal 2 gemarkeerde gehandicaptenparkeerplaatsen aan. 	
	<p>Tussen het parkeerterrein en het wandelpad is een hoogteverschil.</p>		21.2	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat het wandelpad zonder drempel vanaf deze parkeerplaatsen bereikbaar is. 	

BIJLAGE (mogelijkheid rondgaand pad)

Tijdens de schouw hebben wij de mogelijkheid onderzocht om toch een rondgaand pad te realiseren. Halverwege het beleefpad kan men kiezen voor een wat ruiger pad, een schelpenpad (gele lijn), dat niet voor alle rolstoel- en rollatorgebruikers geschikt zal zijn. Dit schelpenpad voert door het bos en over de heide met Lakenvelders, een runderras dat typisch is voor deze streek. Er ontstaat dan een rondgaand pad van ca 2,5 km. Er zijn enkele kritische punten zoals een brug (A) die rond loopt en daardoor een vrij steile helling heeft. Door het schelpenpad halverwege als routekeuze op te nemen, kunnen rolstoelgebruikers op dat moment zelf beslissen of de route wel of niet geschikt is. Verder zijn er 2 klaphekken ((B) en (D) die de meeste rolstoelgebruikers niet zelfstandig kunnen openen. Het waterniveau is op sommige plaatsen te hoog (C) voor het pad, waardoor het pad te zacht is voor wielen. Dit kan worden aangepast. Van de boswachter hebben wij begrepen dat er mogelijk ook iets aan de afvoer van regenwater verbeterd gaat worden. Een kort deel van de route gaat over een asfalt weg, die vrij rustig is (E).

BIJLAGE (mogelijkheid rondgaand pad)		Essentieel voor toegankelijkheid		Red
		Urgent maar van iets lagere orde		Yellow
		Minder urgent		Blue
		Voldoet al		Green
		Geen opmerking/geen prioriteit		White
() = geeft locatie op de plattegrond aan.				
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
Alternatieve route 'schelpenpad'				
22.	 <p>De brug (locatie A) heeft een ronde vorm. Probleem van een ronde vorm is, dat de aanvangshelling veel te steil is voor een rolstoel. Omdat deze brug op een keuze moment in de route ligt, kunnen rolstoelgebruikers zelf beslissen of zij deze route willen en kunnen gebruiken.</p> 	22.1	 <ul style="list-style-type: none"> De hellingshoek kan worden verbeterd door de planken los te schroeven en er een scheg aan te brengen. 	Blue
	<p>Het is belang dat er geen extra complicaties zijn zoals een drempel en een smalle aansluiting van het pad.</p>	22.2	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat het pad volledig en zonder drempel aansluit op de brug. Breng aan de zijkant van het pad bij de brug opsluitbanden aan om te voorkomen dat de schelpen wegzakken. 	Red

BIJLAGE (mogelijkheid rondgaand pad)		Essentieel voor toegankelijkheid		
		Urgent maar van iets lagere orde		
		Minder urgent		
		Voldoet al		
		Geen opmerking/geen prioriteit		
() = geeft locatie op de plattegrond aan.				
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
23.	<p>Het pad tussen locatie A en B bestaat uit bosgrond dat redelijk berijdbaar is voor rolstoelgebruikers.</p> <p>Het is van belang dat de structuur vast blijft en niet kapot wordt gereden door tractors en andere voertuigen.</p>		<p>23.1</p> <ul style="list-style-type: none"> Zorg dat de structuur van het pad berijdbaar blijft en voorkom dat het pad kapot wordt gereden door voertuigen. Als dat niet mogelijk is, breng dan alsnog een verhard pad aan. 	
24.	<p>Klaphek (locatie B)</p> <p>Dit klaphek kan niet zelfstandig bediend worden door een bezoeker met een rollator, rolstoel of scootmobiel.</p>		<p>24.1</p> <ul style="list-style-type: none"> Vervang het hek door een hek dat wel zelfstandig kan worden geopend. 	
			<p>24.2</p> <ul style="list-style-type: none"> Geef de aanwezigheid en de problematiek duidelijk aan op de website, op plattegronden en in informatiebrochures. 	
25.	<p>Tussen locatie B en C is het schelpenpad hier en daar doorgroeid.</p>		<p>25.1</p> <ul style="list-style-type: none"> Onderhoud het schelpenpad goed en zorg dat het vlak en berijdbaar blijft. 	

BIJLAGE (mogelijkheid rondgaand pad)		Essentieel voor toegankelijkheid			
		Urgent maar van iets lagere orde			
		Minder urgent			
		Voldoet al			
		Geen opmerking/geen prioriteit			
() = geeft locatie op de plattegrond aan.					
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit	
26.	Het waterniveau is op sommige plaatsen te hoog (locatie C), waardoor het pad te zacht is voor wielen.		26.1	<ul style="list-style-type: none"> Pas de laag gelegen delen van het pad, die vochtig zijn, aan. 	Red
	Het waterniveau is op sommige plaatsen te hoog.		26.2	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat locaties waar het water dwars over het pad stroomt berijdbaar blijven (door een duiker of door een ondergrond van puin/grind). 	
27.	Schelpenpad tussen C en D is goed berijdbaar.		27.1	<ul style="list-style-type: none"> Geen advies. 	Green

BIJLAGE (mogelijkheid rondgaand pad)		Essentieel voor toegankelijkheid		
		Urgent maar van iets lagere orde		
		Minder urgent		
		Voldoet al		
		Geen opmerking/geen prioriteit		
() = geeft locatie op de plattegrond aan.				
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
28.	Klaphek (locatie D) Dit klaphek kan niet zelfstandig bediend worden door een bezoeker met een rollator, rolstoel of scootmobiel.	28.1	<ul style="list-style-type: none"> Vervang het hek door een hek dat wel zelfstandig kan worden geopend. 	
		28.2	<ul style="list-style-type: none"> Geef de aanwezigheid en de problematiek duidelijk aan op de website, op plattegronden en in informatiebrochures. 	
29.	Een kort deel van de route gaat over een asfalt weg, die vrij rustig is (E).	29.1	<ul style="list-style-type: none"> Geen advies. 	
30.	Meubilair Langs deze alternatieve route staan 2 banken. Eén bank bij C die redelijk bereikbaar en bruikbaar is. En één bank tussen C en D die niet bereikbaar is.	30.1	<ul style="list-style-type: none"> Breng tussen C en D een bank aan die bereikbaar is voor iemand met een rollator of rolstoel. 	